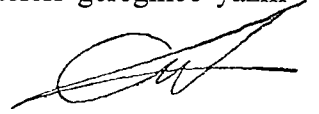

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 01.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

17 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu 2025 Yılı Türkiye Raporu kabul edilmiştir. Raporun Çerçeve başlığında;
AB ve Türkiye, 23 Kasım 2023 tarihli AB-Türkiye ilişkileri hakkında Ortak Bildirim'de yer alan tavsiyeler ve ilgili AB Zirvesi Sonuçları doğrultusunda, karşılıklı çıkar alanlarında yeniden işbirliği sürecini devam ettirmektedir. Söz konusu Zirve Sonuçlarında ortaya konulan koşullara tabi olmak kaydıyla AB, Türkiye ile kademeli, orantılı ve geri çevrilebilir şekilde yapıcı bir işbirliği tesis ederken ortak çıkar alanlarında yüksek düzeyde angajman devam etmiştir.
Türkiye ile yürütülen katılım müzakereleri, Aralık 2024 tarihli Konsey Sonuçlarında da tekrar edildiği üzere, 2018'den bu yana durma noktasındadır. AB'nin, demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve temel haklara saygının giderek kötüleşmesiyle ilgili ciddi endişeleri giderilmemiştir. 2025'in başından bu yana seçilmiş yetkililer, muhalif figürler, siyasi aktivistler, sivil toplum ve iş dünyası temsilcileri, gazeteciler ve diğer kişilere yönelik tutuklamalar ve suçlamalar, Türkiye'nin demokratik geleneğine bağlılığının giderek daha fazla sorgulanmasına yol açmış ve yargı bağımsızlığı konusundaki endişeleri derinleştirmiştir.”, ifadeler yer verilmiş ve ilerleme fasılları çerçevesinde ülkemizin durumu değerlendirilmiştir. Ekonomik açıdan ise Türkiye, 2024'te 210 milyar avroya ulaşan rekor ticaret hacmiyle AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Türkiye aynı zamanda giderek daha aktif ve çok katmanlı bir dış politika ortaya koymuştur. Artan jeopolitik sınamalar, özellikle Suriye, Ukrayna, Gazze ve Güney Kafkasya'daki gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye'nin stratejik bölgesel rolünü daha da belirginleştirmiştir.

Söz konusu Raporda, Fası 19: Sosyal Politika ve İstihdam ve Fası 2: İşçilerin Serbest Dolaşımı başlıklarında tespit edilen bulgular ile söz konusu fasıllara ilişkin raporun çeşitli yerlerinde geçen kısımlarla ilgili Komisyonun yerine getirilmeyen önceki raporda yer alan tavsiyelerin hâlâ geçerliliğini koruduğu ve gelecek yıl atılması gereken adımlara yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. “Türkiye iş hukuku konusunda ilerleme kaydetmemiştir. İş hukukunun uygulanabilirliği, çeşitli muafiyetler ve iş yerinde yüksek düzeyde kayıt dışılık nedeniyle engellenmekte olup bu durumdan özellikle Roman toplumu etkilenmektedir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46518

Kayıt dışı istihdam %26,58 ile yüksek seyretmektedir ve bu oran çok sayıda göçmen işçiyi kapsamamaktadır. Platform çalışmasına ve diğer yeni ortaya çıkan sektörlere yönelik düzenleyici çerçevelerin oluşturulması gerekmektedir.”, şeklinde Raporda yer alan “kayıt dışılık ve iş hukukunun uygulanmamasına” ilişkin Bakanlık nezdinde ne tür tedbirler alınması planlanmaktadır? Bu hususta yapılan tavsiye kararları değerlendirilecek midir?

2. “15-17 yaş aralığındaki çocukların iş gücüne katılım oranı bir önceki yıl %22,1 iken 2024'te %24,9'a yükselmiştir. Çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin ulusal programın yenilenmesi de dâhil olmak üzere, özellikle tehlikeli işlerde çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik çabaların artırılması gerekmektedir.”, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmaya dair ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu hususta tavsiye edilen “ulusal programın yenilenmesine” ilişkin bir çalışma yürütülmekte midir?
3. Raporda; “İş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusunda, uygulama mevzuatında yapılan değişikliklerle düşük riskli sektörlerde İSG hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması hedeflenmiştir. Ancak iş yeri düzeyinde İSG risk değerlendirme sistemlerinin etkililiğinin artırılması gerekmektedir. Raporlama döneminde en fazla ölümcül kaza inşaat sektöründe meydana gelmiştir. Türk makamlarının İSG mevzuatının uygulanmasını hızlandırması ve İSG mevzuatına uyumu artırması gerekmektedir.”, şeklinde tespitlerde bulunulmuş ve konu Bolu Kartalkaya Otel Yangınıyla örneklendirilmiştir. Bu çerçevede “İSG risk değerlendirme sistemlerinin etkililiğinin artırılmasına” ilişkin ne tür tedbirler alınmaktadır? Söz konusu değişikliklerin amacına ulaşması için ne tür denetimler yapılmaktadır?
4. “Platform çalışanları veya kuryeler ve mevsimlik tarım işçileri gibi çeşitli meslek sektörlerinde çalışanların karıştığı birçok trafik kazası kayıt altına alınmamaktadır. Ortaöğretimde çırak çocukların birçok ölümcül kazaya maruz kalması dolayısıyla, ulusal çıraklık sistemi (MESEM) ile ilgili İSG risklerinin ele alınması gerekmektedir. Meslek hastalıklarına ilişkin bildirim sisteminin iyileştirilmesine de ihtiyaç duyulmaktadır.”, söz konusu bulgulara katılıyor musunuz? Bu hususta herhangi bir adım atılacak mıdır?
5. “Sosyal diyalog konusunda ilerleme kaydedilmemiştir. Türkiye’de hâlâ işleyen bir ekonomik ve sosyal konsey bulunmamaktadır. Üçlü Danışma Kurulu toplanmıştır. Mevcut üçlü sosyal diyalog mekanizmalarının sistematik işleyişinin artırılması için daha fazla kayda değer çabaya ihtiyaç vardır. Toplu sözleşme kapsamı işçiler için %11,33 ile düşük seviyede kalmıştır.”, söz konusu tavsiye kararı ve ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik koşullar dikkate alınarak ‘sosyal diyalogu’ artırmaya ilişkin bir planınız var mıdır? Bu hususta ne tür adımlar atılacaktır?
6. Raporda; “Özel sektör çalışanları için sendikalaşma oranı önemli ölçüde azalarak %6,83'e gerilemiştir. Kamu görevlileri için sendikalaşma oranı %76,88 olarak kaydedilmiştir. Sendikalı işçilerin yalnızca %24,7'si kadındır. Özel sektörde,

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

46518

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

sendikalaşmanın ve toplu sözleşmenin önündeki büyük engeller devam etmektedir. Sendika karşıtı işten çıkarmalar da dâhil olmak üzere, sendika karşıtı ayrımcılığa karşı etkili ve caydırıcı yaptırımlara ihtiyaç bulunmaktadır. Türkiye henüz kamu görevlilerine grev hakkını, cezaevi personeli ile vekil ve ücretlilerin de dâhil olduğu bazı kategorilerdeki çalışanlara ise örgütlenme ve toplu sözleşme hakkını tanımamıştır. Ağustos 2025'te Hükümet, kamu iktisadi teşebbüslerindeki maden işçilerinin planlamış olduğu dört grevi milli güvenliği gerekçe göstererek ertelemiştir. Ertelemelere sistematik olarak başvurulması grev hakkını zayıflatmakta ve Türkiye'nin uluslararası çalışma standartlarına uyumu konusunda endişelere yol açmaktadır.”, şeklinde yer verilen bulgular dikkate alınarak iç mevzuat açısından da anayasal bir hak teşkil eden söz konusu ihlale karşı bir düzenleme yapmaya ilişkin bir planınız var mıdır? Bu hususta ne düşünüyorsunuz?

7. “Göçmenlerin kayıtlı iş gücü piyasasına erişimini kolaylaştırma çalışmaları kapsamında Uluslararası İş Gücü Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmıştır. Yönetmelik, geçici koruma altındaki ve insani ikamet izni verilmiş olan yabancıların, belirlenen kapsam ve süre içerisinde çalışma izni muafiyeti kapsamında çalışmalarına imkân tanımaktadır. Verilen çalışma izinlerinin sayısı 2024'te artmıştır; ancak Suriyeli göçmenlerin çalışma çağındaki büyük nüfusu göz önünde bulundurulduğunda bu oran düşük kalmaktadır. Geçici koruma altındaki Suriyeli mültecilerin büyük çoğunluğu kayıt dışı sektörde çalışmaktadır.”, söz konusu bulguya ilişkin gerekli denetimler yapılmakta mıdır? Yönetmeliğe rağmen oluşan “kayıt dışılığı” sebebi nedir?
8. “Türkiye, uzun süreli işsizliğe ilişkin AB tavsiyesini yalnızca kısmen uygulamaktadır. Türkiye, istihdam ve sosyal politikalarda ayrımcılığın önlenmesi konusunda, İstihdamda Eşitlik Direktifi ve Irk Eşitliği Direktifi ile uyum da dâhil olmak üzere, ilerleme kaydetmemiştir. Türkiye'de, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelinde ayrımcılığa karşı koruma sağlayan bir uygulama stratejisi ve kanun hâlâ bulunmamaktadır.”, söz konusu bulgunun gereklerinin yerine getirilmemesinin gerekçesi nedir? Tavsiye edildiği üzere “bir uygulama stratejisi ve kanuna” ilişkin bir çalışmanız var mıdır?
9. “İstihdam ve sosyal politikada kadın-erkek eşitliği konusunda, iş gücü piyasasındaki cinsiyete dayalı istihdam açığı, hafif bir düşüşe rağmen, AB ortalamasından yaklaşık dört kat daha yüksektir. Kadınların eğitim düzeyindeki artış, iktisadi yaşamda henüz, daha yüksek bir cinsiyet eşitliği düzeyine dönüşmemiştir. Türkiye, yalnızca %36,6 ile (erkeklerde %72'ye kıyasla), OECD ülkeleri arasında kadınların iş gücüne katılım oranının en düşük olduğu ülkelerden biridir. Kayıt dışı istihdam edilen kadınların oranı %32,9'a yükselmiştir. Kazançlar bakımından kadın ile erkek arasındaki ücret farkı %7,8'e çıkmış olup AB ortalamasının (%12) altındadır. Lise mezunları için bu oran %20'ye ulaşmıştır.”, bu bulguya karşı herhangi bir çalışma planlanmakta mıdır? Verilere ilişkin değerlendirmeniz nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

46518

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

10. “Mart 2025'te iş yerlerinde psikolojik tacizin önlenmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır, ancak Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 190 sayılı Sözleşmesi uyarınca, iş yerinde her türlü şiddet ve tacizin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Karar alma pozisyonlarında bulunan kadınların payı oldukça düşük kalmıştır (bkz. Fesil 23 – Yargı ve Temel Haklar). Mevzuatın, Şirket Yönetim Kurullarında Cinsiyet Dengesinin İyileştirilmesi Hakkında AB Direktifi ile uyumlu hale getirilmesine yönelik adımlar da dâhil olmak üzere, tedbirler alınması gerekmektedir.”, bulgu bağlamında “iş yerinde her türlü şiddet ve tacizin önlenmesi ve ortadan kaldırılmasına” ilişkin ne tür tedbirler alınmaktadır? Bu hususta mevzuatın işlerlik kazanması ve AB müktesebatına uyum açısından ne tür adımlar atılacaktır?
11. “Türkiye, iş gücü piyasasına erişim veya Avrupa İstihdam Hizmetleri Ağı'na (EURES) katılıma yönelik hazırlıklar konularında ilerleme kaydetmemiştir. Türkiye'nin hâlâ AB Üye Devletleriyle altı iş gücü anlaşması bulunmaktadır ancak Avrupa Çalışma Otoritesine katılım hazırlıklarında hiçbir ilerleme kaydetmemiştir. Avrupa Beceriler, Yetkinlikler, Yeterlilikler ve Meslekler sınıflandırmasına uyum sağlama konusunda kaydedilen ilerleme de sınırlı düzeyde kalmaya devam etmektedir. Sosyal güvenlik sistemlerinin koordinasyonu konusunda ilerleme kaydedilmemiştir.”, söz konusu bulgulara ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır? İfade edildiği üzere bu hususlarda ilerleme kaydedilmemesinin gerekçesi nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA